

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2052

av **Jan R Andersson (M)**

Avdragsrätt för gåvor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att återinföra avdragsrätt för gåvor till den ideella sektorn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utöka avdragsrätten till fler ändamål än som gällde 2012–2015 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

1 januari 2012 införde den dåvarande alliansregeringen en avdragsrätt genom skattereduktion för gåvor till välgörande ändamål. Syftet var att stimulera den ideella sektorn och öka deras möjligheter att långsiktigt och stadigvarande samla in medel till dem som behöver det som allra mest. Möjligheten att donera pengar och då få göra ett skatteavdrag användes årligen av närmare 800 000 personer, nästan var tionde svensk. Trots detta, och trots att donationerna till dessa ändamål kraftigt ökat sedan 2012, så har den rödgröna regeringen tagit bort möjligheten till dessa avdrag, just i en tid när behoven växer. Sverige borde istället ha valt motsatt väg, dels genom att ändra beloppsgränserna, dels genom att utöka antalet ändamål som man kan ge till.

Avdragsrätten för gåvor upphörde alltså fr.o.m. 1 januari 2016. I departementspromemorian som låg till grund för slopandet av avdragsrätten anförs, att en stark och livaktig ideell sektor har stor betydelse för samhällslivet och demokratin. Men efter att ha konstaterat detta, anförs som skäl för avskaffandet 1) att den skattskyldiges personliga levnadskostnader inte får dras av och 2) att skattereduktionen för gåvor har inneburit att Skatteverket har fått ytterligare uppgifter i form av att pröva, godkänna och utöva tillsyn över gåvomottagare. Dessa skäl framstår mest som formalistiska och utan medkänsla för mänskliga behov.

I Norge, som har en ideell sektor som påminner mycket om den svenska, så omfattas fler än 450 organisationer av avdrag, att jämföra med de knappt 60 som fanns i Sverige.

Detta har Norge lyckats med genom att tydligt definiera de ändamål som de mottagande organisationerna ägnar sig åt.

I Norge är sex typer av ideell verksamhet godkända för avdragsrätt:

- Omsorg och hälsofrämjande arbete för barn, ungdom, äldre, sjuka, funktionshindrade och andra svaga grupper
- Barn- och ungdomsverksamhet inom musik, teater, litteratur, dans, idrott, friluftsliv och liknande
- Religiös eller på annat sätt livssynsriktad verksamhet
- Verksamhet för mänskliga rättigheter och utveckling
- Katastrofhjälp och verksamhet för förebyggande av olyckor och skador
- Kulturskydd, miljöskydd, naturskydd och djurskydd

Den norska erfarenheten visar att det går att utöka givandet till många typer av samhällsnyttig verksamhet. Detta borde vi i Sverige ha inspirerats av.

Förutom nämnda ändamål, borde donationer till de organisationer som arbetar för att stödja Sveriges militära och civila veteraner bli en grund för skattereduktion. Dessa organisationer gör stora insatser för att hjälpa de som deltagit i utlandstjänst och arbetar ofta under knappa ekonomiska omständigheter. Dessa organisationers insatser ska aldrig ersätta det som ska göras av Försvarsmakten eller andra delar av staten, men att inkludera dem bland välgörande ändamål skulle vara ett sätt att visa uppskattning för allt de gör.

Med anledning av ovanstående bör regeringen överväga att återinföra avdragsrätt för gåvor och att utöka omfattningen till att gälla fler organisationer än som omfattades av avdragsrätten till och med 2015.

Jan R Andersson (M)